

13. Բնապահպանական հարկեր և բնօգտագործման վճարներ¹

13. Environmental taxes and payments for nature use¹

13.1. Ընդհանրացված ցուցանիշներ:
2020թ. բնապահպանական հարկերը և բնօգտագործման վճարները կազմել են 3 575.0 մլն. դրամ, որից 31.6%՝ բնապահպանական հարկերն են (վնասակար նյութերը շրջակա միջավայր (օդային և ջրային ավազան) արտանետելու, արտադրության և սպառման թափոնները շրջակա միջավայրում տեղադրելու, շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների արտադրության և սպառման համար), 68.4%՝ բնօգտագործման վճարներն են (ջրօգտագործման, ոչ մետաղական հանածոների մարված պաշարների, ստորերկրյա քաղցրահամ ու հանքային ջրերի և աղի արդյունահանված պաշարների, կենսապաշարների օգտագործման համար):

13.1. Generalized indicators. In 2020 the environmental taxes and payments for nature use comprised 3 575.0 mln. drams, 31.6% of which are environmental taxes (for emitting of hazardous substances (into air and water basin), for disposal of industrial and consumption waste in environment, for production and consumption products, causing damage to the environment), 68.4% – payments for nature use (for water use, exhausted reserves of non-metallic minerals, underground fresh and mineral water and extracted reserves of salt, bioresources).

Բնապահպանական հարկերն ու բնօգտագործման վճարներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2020թ.

Environmental taxes and payments for nature use by RA marzes and Yerevan city, 2020

	Ընդամենը, հազ. դրամ Total, thsd. drams	այդ թվում՝ / of which:		Հարկերն ու վճարները / Taxes and payments	
		բնապահպանական հարկեր environmental taxes	բնօգտագործման վճարներ payments for nature use	մեկ բնակչի հաշվով, դրամ per capita, drams	մեկ կազմակերպության հաշվով, հազ. դրամ ² per organization, thsd. drams ²
ք. Երևան Yerevan city	1 248 954.9	836 655.9	412 299.0	1 148.1	626.0
Արագածոտն Aragatsotn	233 012.3	33 819.8	199 192.5	1 870.3	478.5
Արարատ Ararat	817 314.3	56 628.8	760 685.5	3 185.2	2 355.4
Արմավիր Armavir	169 757.7	28 021.4	141 736.3	643.3	395.7
Գեղարքունիք Gegharkunik	75 972.7	15 536.3	60 436.4	334.0	205.9

¹ Ըստ Պետական եկամուտների կոմիտեի, Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի կողմից տրամադրված ամփոփ տեղեկատվության:

Based on the summary information provided by the State Revenue Committee, Inspectorate Body for Nature Protection and Mining.

² Ցուցանիշները հաշվարկվել են ըստ բնապահպանական հարկերի և բնօգտագործման վճարների մասին հաշվետվություն ներկայացրած կազմակերպությունների քանակի:

The indicators have been calculated based on the number of organizations that have provided reports on environmental taxes and payments for nature use.

	Ընդամենը, հազ. դրամ Total, thsd. drams	այդ թվում՝ / of which:		Հարկերն ու վճարները / Taxes and payments	
		բնապահպանական հարկեր environmental taxes	բնօգտագործման վճարներ payments for nature use	մեկ բնակչի հաշվով, դրամ per capita, drams	մեկ կազմակերպության հաշվով, հազ. դրամ ² per organization, thsd. drams ²
Լոռի Lori	57 141.1	15 652.4	41 488.7	268.3	170.6
Կոտայք Kotayk	328 770.5	54 175.8	274 594.7	1 309.6	838.7
Շիրակ Shirak	135 825.1	20 111.4	115 713.7	587.6	412.8
Սյունիք Syunik	142 520.6	52 703.3	89 817.3	1 043.5	1 357.3
Վայոց ձոր Vayots Dzor	267 806.3	14 109.3	253 697.0	5 542.8	1 695.0
Տավուշ Tavush	97 934.1	4 013.9	93 920.2	809.3	475.4
Ընդամենը ՀՀ Total RA	3 575 009.6	1 131 428.3	2 443 581.3	1 207.2	693.9

13.2. Բնապահպանական հարկեր:

2020թ. ջրային ավազան թափված աղտոտիչ նյութերի դիմաց վճարը կազմել է բնապահպանական ընդհանուր հարկերի 21.0%-ը: Արտանետման անշարժ աղբյուրներից մթնոլորտ արտանետված վնասակար նյութերի դիմաց վճարը կազմել է բնապահպանական ընդհանուր հարկերի 8.4%-ը: Շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների դիմաց վճարը կազմել է բնապահպանական ընդհանուր հարկերի 61.5%-ը: Թափոնակուտակիչներում թափոնների տեղադրման դիմաց վճարը կազմել է բնապահպանական ընդհանուր հարկերի 9.1%-ը:

13.2. Environmental taxes.

In 2020 the payment for contaminants discharged into water basin comprised 21.0% of the total environmental taxes. The payment for hazardous substances emitted into atmosphere from stationary sources of emission comprised 8.4% of the total environmental taxes. The payment for goods, that cause damage to the environment comprised 61.5% of the total environmental taxes. The payment for disposal of wastes in the landfills comprised 9.1% of the total environmental taxes.

Ջրային ավազան թափված և օդային ավազան արտանետված վնասակար նյութերի համար 2020թ. վճարված հարկերն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի

Taxes paid in 2020 for hazardous substances emitted into air and water basins by RA marzes and Yerevan city

հազ. դրամ
thsd. drams

	Ջրային ավազան թափված վնասակար նյութերի համար հարկերը Taxes for hazardous substances discharged into water basin	Օդային ավազան արտանետված վնասակար նյութերի համար հարկերը Taxes for hazardous substances emitted into air basin
ք. Երևան Yerevan city	160 952.7	47 524.1
Արագածոտն Aragatsotn	2 651.1	1 397.6
Արարատ Ararat	15 148.9	8 539.2

	Ջրային ավազան թափված վնասակար նյութերի համար հարկերը Taxes for hazardous substances discharged into water basin	Օդային ավազան արտանետված վնասակար նյութերի համար հարկերը Taxes for hazardous substances emitted into air basin
Արմավիր Armavir	5 252.5	399.6
Գեղարքունիք Gegharkunik	4 259.6	1 271.3
Լոռի Lori	3 542.3	4 476.4
Կոտայք Kotayk	15 192.1	15 879.2
Շիրակ Shirak	8 154.7	2 768.5
Սյունիք Syunik	17 276.1	11 425.2
Վայոց ձոր Vayots Dzor	4 803.7	590.9
Տավուշ Tavush	235.2	1 089.8
Ընդամենը ՀՀ Total RA	237 468.9	95 361.8

Թափոնակուտակիչներում տեղադրված թափոնների և շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների արտադրության և սպառման համար 2020թ. վճարված հարկերն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի

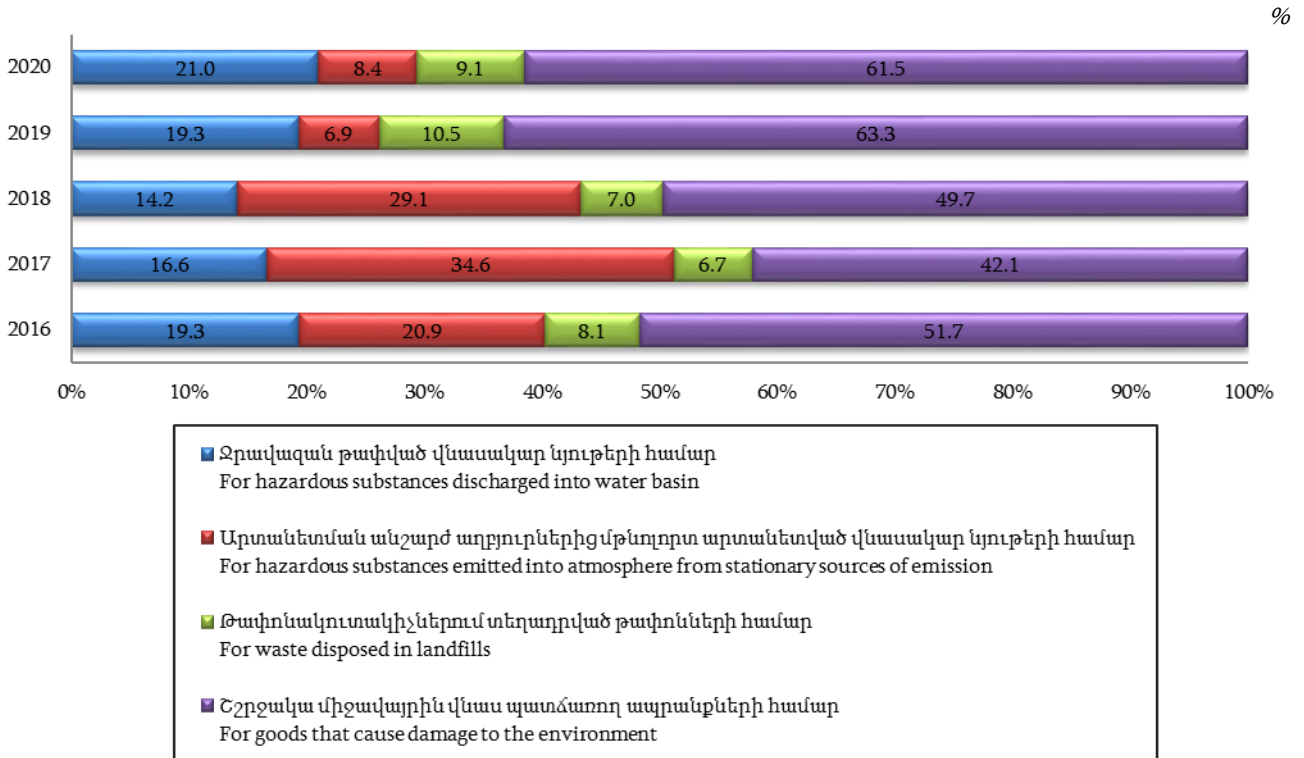
Taxes paid in 2020 for waste disposed in landfills and for production and consumption of goods causing damage to the environment by RA marzes and Yerevan city

*հազ. դրամ
thsd. drams*

	Թափոնակուտակիչներում տեղադրված թափոնների համար հարկերը Taxes for waste disposed in landfills	Շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների արտադրության և սպառման համար հարկերը Taxes for production and consumption of goods causing damage to the environment
ք. Երևան Yerevan city	48 829.8	579 349.3
Արագածոտն Aragatsotn	2 294.1	27 477.0
Արարատ Ararat	5 245.8	27 694.9
Արմավիր Armavir	9 040.3	13 329.0
Գեղարքունիք Gegharkunik	6 693.4	3 312.0
Լոռի Lori	5 881.4	1 752.3
Կոտայք Kotayk	6 693.9	16 410.6
Շիրակ Shirak	6 488.2	2 700.0
Սյունիք Syunik	6 561.8	17 440.2
Վայոց ձոր Vayots Dzor	2 074.2	6 640.5
Տավուշ Tavush	2 502.8	186.1
Ընդամենը ՀՀ Total RA	102 305.7	696 291.9

Բնապահպանական հարկերն ըստ տեսակների, 2016-2020թթ.

Environmental taxes by types, 2016-2020

13.3. Բնօգտագործման վճարներ: 2020թ. օգտագործված ջրի դիմաց վճարը կազմել է բնօգտագործման դիմաց ընդհանուր վճարների 24.3%-ը, ոչ մետաղական հանածոների արդյունահանման դիմաց վճարը՝ 71.1%-ը, կենսապաշարների օգտագործման դիմաց վճարը՝ 4.6%-ը:

13.3. Payments for nature use. In 2020 the payment for used water comprised 24.3% of the total payments for environmental use, the payment for non-metallic minerals extraction – 71.1%, the payment for use of bioresources – 4.6%.

Ջրօգտագործման համար վճարներն ըստ ջրօգտագործման տեսակների,
ՀՀ մարզերի ու Երևան քաղաքի, 2020թ.

Payments for water use by types of water use, RA marzes and Yerevan city, 2020

հազ. դրամ
thsd. drams

	Ընդամենը Total	այդ թվում՝ ըստ տեսակի of which: by type			
		խմելու drinking	նոռգման irrigation	տեխնիկական technical	ձկնաբուծական fish-breeding
ք. Երևան Yerevan city	101 646.8	56 952.4	42 220.9	2 473.5	-
Արագածոտն Aragatsotn	3 028.4	1 305.0	-	1 636.3	87.1
Արարատ Ararat	349 729.7	237.8	-	1 476.1	348 015.8
Արմավիր Armavir	66 925.6	960.1	38.9	15 850.0	50 076.6
Գեղարքունիք Gegharkunik	3 622.1	861.6	758.3	23.8	1 978.4

	Ընդամենը Total	այդ թվում՝ ըստ տեսակի of which: by type			
		խմելու drinking	նոռգման irrigation	տեխնիկական technical	ձկնաբուծական fish-breeding
Լոռի Lori	3 216.4	468.2	-	2 748.2	-
Կոտայք Kotayk	3 578.6	2 069.4	-	1 156.0	353.2
Շիրակ Shirak	4 513.4	4 042.2	-	-	471.2
Սյունիք Syunik	55 530.3	398.2	-	55 098.1	34.0
Վայոց ձոր Vayots Dzor	806.4	547.0	-	0.8	258.6
Տավուշ Tavush	409.3	335.5	-	73.8	-
Ընդամենը ՀՀ Total RA	593 007.0	68 177.4	43 018.1	80 536.6	401 274.9

Կենսապաշարների օգտագործման համար վճարներն ըստ կենսապաշարների տեսակների, ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2020թ.

Payments for bioresources use by types of bioresources,
by RA marzes and Yerevan city, 2020

հազ. դրամ
thsd. drams

	Ընդամենը Total	այդ թվում՝ ըստ կենսապաշարների տեսակի of which: by types of bioresources						
		վառելափայտ firewood	շինափայտ construcion timber	վայրաճ պարենային բույսեր wild food plant	կենդանիներ animals	ձկներ fish	խեցգետին crawfish	անասնակեր forage
ք. Երևան Yerevan city	88 256.0	28 379.2	6 769.5	-	52 824.2	-	-	283.1
Արագածոտն Aragatsotn	-	-	-	-	-	-	-	-
Արարատ Ararat	3 702.5	-	-	-	3 702.5	-	-	-
Արմավիր Armavir	-	-	-	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	11 233.9	2 389.8	500.0	-	-	8 344.1	-	-
Լոռի Lori	23.7	-	-	23.7	-	-	-	-
Կոտայք Kotayk	2.5	2.5	-	-	-	-	-	-
Շիրակ Shirak	3 169.5	186.6	-	-	2 636.4	333.5	13.0	-
Սյունիք Syunik	-	-	-	-	-	-	-	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	-	-	-	-	-	-	-	-
Տավուշ Tavush	5 506.5	5 216.7	289.8	-	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ Total RA	111 894.6	36 174.8	7 559.3	23.7	59 163.1	8 677.6	13.0	283.1

Ոչ մետաղական հանածոների մարված պաշարների, ստորերկրյա քաղցրահամ ու հանքային ջրերի և աղի արդյունահանված պաշարների համար վճարներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2020թ.

Payments for exhausted reserves of non-metallic minerals, underground fresh and mineral waters and reserves of extracted salt by RA marzes and Yerevan city, 2020

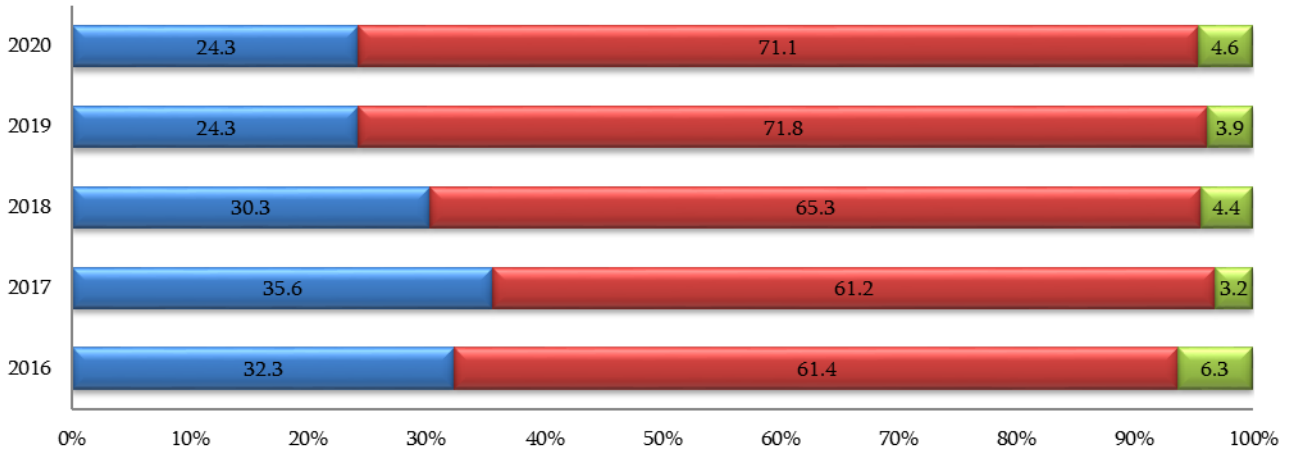
հազ. դրամ
 thsd. drams

	Ընդամենը Total	այդ թվում՝ ըստ տեսակի of which: by type		
		ոչ մետաղական հանածոների մարված պաշարների համար for exhausted reserves of non-metallic minerals	հանքային ջրերի արդյունահանված պաշարների համար for extracted reserves of mineral waters	աղի արդյունահանված պաշարների համար for extracted reserves of salt
ք. Երևան Yerevan city	222 396.2	207 115.0	-	15 281.2
Արագածոտն Aragatsotn	196 164.1	196 164.1	-	-
Արարատ Ararat	407 253.3	403 889.3	3 364.0	-
Արմավիր Armavir	74 810.7	74 810.7	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	45 580.4	10 645.1	34 935.3	-
Լոռի Lori	38 248.6	38 205.7	42.9	-
Կոտայք Kotayk	271 013.6	151 914.6	118 499.2	599.8
Շիրակ Shirak	108 030.8	108 030.8	-	-
Սյունիք Syunik	34 287.0	32 046.8	2 240.2	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	252 890.6	18 723.8	234 166.8	-
Տավուշ Tavush	88 004.4	83 370.0	4 634.4	-
Ընդամենը ՀՀ Total RA	1 738 679.7	1 324 915.9	397 882.8	15 881.0

Բնօգտագործման վճարներն ըստ տեսակների, 2016-2020թթ.

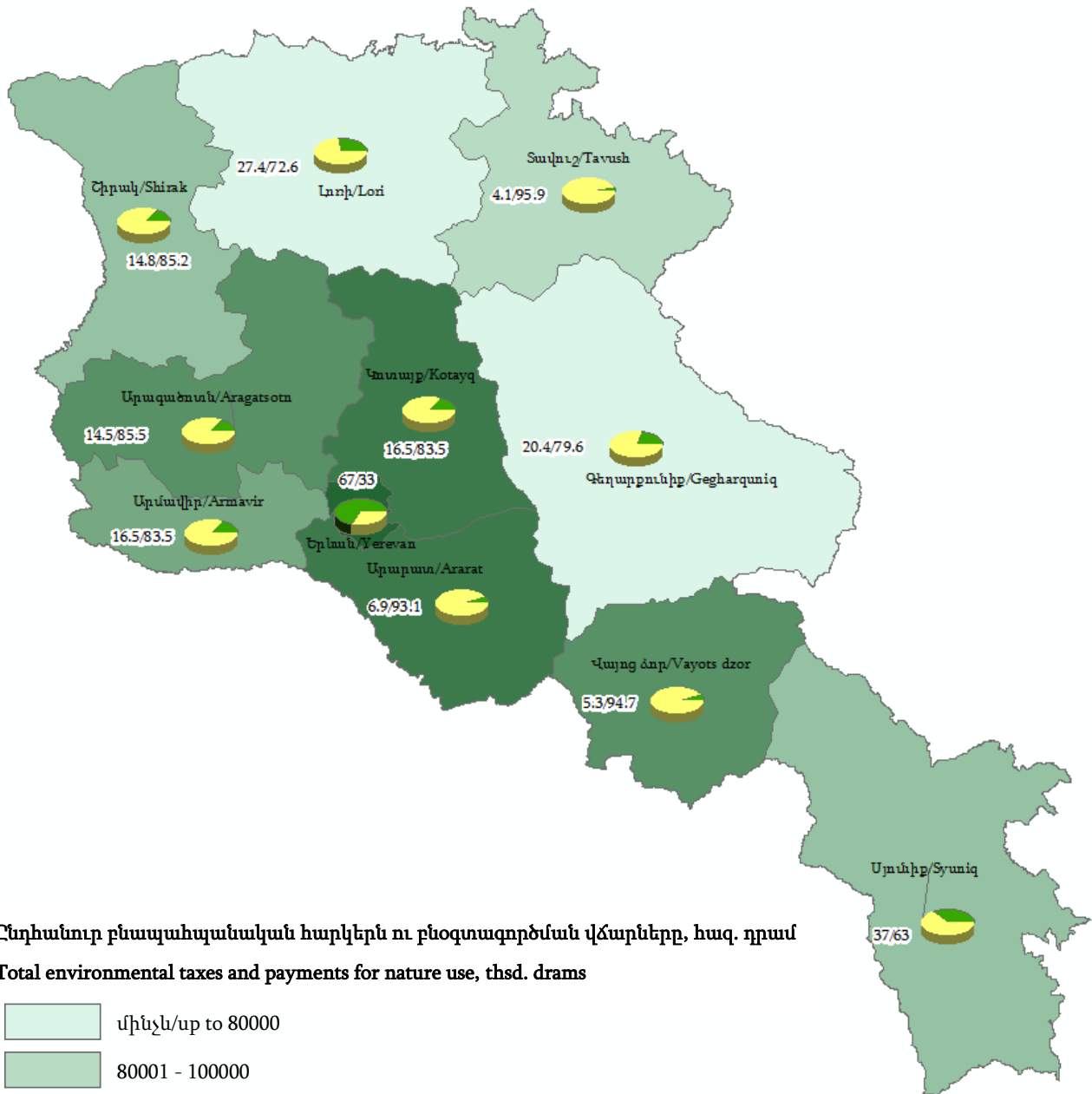
Payments for nature use by types, 2016-2020

%

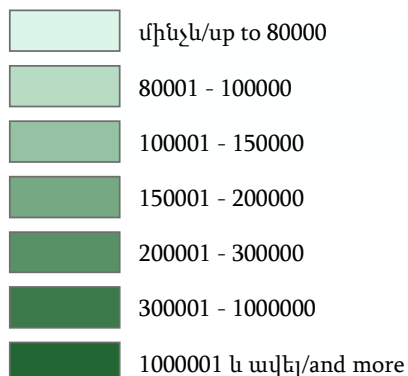

- Ջրօգտագործման համար
For water use
- Ոչ մետաղական հանածոների մարված պաշարների, ստորերկրյա քաղցրահամ ու հանքային ջրերի և աղի արդյունահանված պաշարների համար
For exhausted reserves of non-metallic minerals, underground fresh and mineral waters and reserves of extracted salt
- Կենսապաշարների օգտագործման համար
For use of bioresources

Բնապահպանական հարկերն ու բնօգտագործման վճարները, 2020թ.
 Environmental taxes and payments for nature use, 2020

Ընդհանուր բնապահպանական հարկերն ու բնօգտագործման վճարները, հազ. դրամ
 Total environmental taxes and payments for nature use, thsd. drams

Բնապահպանական հարկերն ու բնօգտագործման վճարներն ըստ տեսակի, %
 Environmental taxes and payments for nature use by types, %

Green	Բնապահպանական հարկեր Environmental taxes	31.6
Yellow	Բնօգտագործման վճարներ Payments for nature use	68.4

Հավելված 12
Annex 12

Բնապահպանական հարկերն ու բնօգտագործման վճարներն ըստ ՀՀ մարզերի և
Երևան քաղաքի, 2016-2020թթ.

Environmental taxes and payments for nature use by RA marzes and
Yerevan city, 2016-2020

ա) ընդամենը
a) total

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք.Երևան Yerevan city	771 332.9	705 432.0	1 014 110.1	1 246 972.5	1 248 954.9
Արագածոտն Aragatsotn	73 208.6	54 028.1	106 630.0	137 632.8	233 012.3
Արարատ Ararat	651 674.3	528 709.6	613 179.8	674 218.4	817 314.3
Արմավիր Armavir	114 357.1	95 646.6	137 536.9	156 820.6	169 757.7
Գեղարքունիք Gegharkunik	47 421.1	26 398.7	61 488.7	56 551.9	75 972.7
Լոռի Lori	243 289.8	354 243.6	369 638.4	86 149.1	57 141.1
Կոտայք Kotayk	185 121.9	146 994.5	209 696.0	291 073.1	328 770.5
Շիրակ Shirak	56 398.2	56 889.9	48 546.3	102 916.6	135 825.1
Սյունիք Syunik	81 876.7	106 644.0	103 200.0	143 181.6	142 520.6
Վայոց ձոր Vayots Dzor	175 859.7	26 713.7	198 587.4	254 689.1	267 806.3
Տավուշ Tavush	79 860.9	111 144.7	66 551.0	140 678.5	97 934.1
Ընդամենը ՀՀ Total RA	2 480 401.2	2 212 845.4	2 929 164.6	3 290 884.2	3 575 009.6

բ) մեկ բնակչի հաշվով
b) per capita

դրամ
drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք.Երևան Yerevan city	717.7	655.5	939.2	1 151.5	1 148.1
Արագածոտն Aragatsotn	566.9	421.4	844.3	1 100.4	1 870.3
Արարատ Ararat	2 519.4	2 050.1	2 383.6	2 627.2	3 185.2
Արմավիր Armavir	429.6	360.1	520.5	594.3	643.3
Գեղարքունիք Gegharkunik	205.1	114.8	268.5	248.1	334.0
Լոռի Lori	1 090.9	1 614.6	1 708.0	401.8	268.3

Շրջակա միջավայրը և բնական պաշարները ՀՀ-ում 2020թ.
Environment and natural resources in RA for 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Կոտայք Kotayk	730.7	583.8	833.4	1 158.5	1 309.6
Շիրակ Shirak	233.8	239.2	207.2	443.0	587.6
Սյունիք Syunik	588.1	768.3	747.9	1 041.8	1 043.5
Վայոց ձոր Vayots Dzor	3 478.5	534.3	4 028.1	5 225.6	5 542.8
Տավուշ Tavush	638.9	896.3	541.6	1 154.4	809.3
Ընդամենը ՀՀ Total RA	828.9	742.7	986.6	1 110.9	1 207.2

բ) մեկ կազմակերպության հաշվով
b) per organization

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	589.3	513.0	693.6	936.2	626.0
Արագածոտն Aragatsotn	128.9	96.1	182.9	267.8	478.5
Արարատ Ararat	1 916.7	1 359.2	1 892.5	2 729.6	2 355.4
Արմավիր Armavir	985.8	741.4	849.0	772.5	395.7
Գեղարքունիք Gegharkunik	105.4	57.6	144.3	162.0	205.9
Լոռի Lori	575.2	849.5	751.3	285.3	170.6
Կոտայք Kotayk	496.3	382.8	437.8	932.9	838.7
Շիրակ Shirak	153.7	178.3	142.8	378.4	412.8
Սյունիք Syunik	827.0	1 110.9	1 323.1	1 573.4	1 357.3
Վայոց ձոր Vayots Dzor	1 010.7	128.4	1 233.5	1 744.4	1 695.0
Տավուշ Tavush	312.0	631.5	369.7	717.7	475.4
Ընդամենը ՀՀ Total RA	554.3	490.3	625.0	830.2	693.9

Բնապահպանական հարկերը և բնօգտագործման վճարներն ըստ տեսակների, 2016-2020թթ.

Environmental taxes and payments for nature use by types, 2016-2020

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
Բնապահպանական հարկեր Environmental taxes	1 042 958.2	1 087 330.8	1 433 226.8	1 161 975.9	1 131 428.3
այդ թվում՝ of which:					
ջրավազան թափված վնասակար նյութերի համար for hazardous substances discharged into water basin	201 532.4	180 999.7	203 294.9	224 543.9	237 468.9
արտանետման անշարժ աղբյուրներից մթնոլորտ արտանետված վնասակար նյութերի համար for hazardous substances emitted into atmosphere from stationary sources of emission	218 480.8	375 656.3	417 401.5	80 102.1	95 361.8

*Շրջակա միջավայրը և բնական պաշարները ՀՀ-ում 2020թ.
Environment and natural resources in RA for 2020*

	2016	2017	2018	2019	2020
թափոնակուտակիչներում տեղադրված թափոնների համար waste disposed in landfills	84 043.8	72 629.5	100 536.7	122 327.2	102 305.7
շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների համար for goods that cause damage to the environment	538 901.2	458 045.3	711 993.7	735 002.7	696 291.9
Բնօգտագործման վճարներ Payments for use of natural resources	1 437 443.0	1 125 514.6	1 495 937.8	2 128 908.3	2 443 581.3
այդ թվում` of which:					
ջրօգտագործման համար for water use	464 863.9	401 082.5	453 797.5	516 881.4	593 007.0
ոչ մետաղական հանածոների մարված պաշարների, ստորերկրյա քաղցրահամ ու հանքային ջրերի և աղի արդյունահանված պաշարների համար for exhausted reserves of non-metallic minerals, underground fresh and mineral waters and reserves of extracted salt	881 953.9	688 961.9	976 216.9	1 529 703.7	1 738 679.7
կենսապաշարների օգտագործման համար for use of bioresources	90 625.2	35 470.2	65 923.4	82 323.2	111 894.6
Ընդամենը Total	2 480 401.2	2 212 845.4	2 929 164.6	3 290 884.2	3 575 009.6

Բնապահպանական հարկերն ըստ տեսակների, ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2016-2020թթ.

Environmental taxes by types, RA marzes and Yerevan city, 2016-2020

ա) ընդամենը

a) total

*հազ. դրամ
thsd. drams*

	2016	2017	2018	2019	2020
ք.Երևան Yerevan city	647 769.8	575 817.9	853 608.8	876 232.2	836 655.9
Արագածոտն Aragatsotn	14 399.3	15 354.8	19 667.4	25 201.4	33 819.8
Արարատ Ararat	60 028.1	45 790.4	50 269.9	56 535.1	56 628.8
Արմավիր Armavir	21 480.0	20 551.2	24 679.8	22 919.5	28 021.4
Գեղարքունիք Gegharkunik	9 406.9	10 475.8	20 529.5	15 918.5	15 536.3
Լոռի Lori	194 287.3	329 169.6	358 948.7	15 432.7	15 652.4
Կոտայք Kotayk	32 488.2	20 335.8	33 441.3	42 248.5	54 175.8
Շիրակ Shirak	17 572.1	18 162.0	15 818.0	22 395.1	20 111.4
Սյունիք Syunik	23 668.9	36 881.0	46 295.5	60 739.0	52 703.3
Վայոց ձոր Vayots Dzor	18 808.9	11 559.7	6 676.6	19 306.8	14 109.3
Տավուշ Tavush	3 048.7	3 232.6	3 291.3	5 047.1	4 013.9
Ընդամենը ՀՀ Total RA	1 042 958.2	1 087 330.8	1 433 226.8	1 161 975.9	1 131 428.3

բ) ջրային ավազան թափված վնասակար նյութերի համար
b) for hazardous substances discharged into water basin

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	119 983.3	112 081.4	132 701.7	154 520.8	160 952.7
Արագածոտն Aragatsotn	4 180.2	2 650.7	2 058.5	2 274.5	2 651.1
Արարատ Ararat	18 055.3	9 676.1	11 051.6	12 579.6	15 148.9
Արմավիր Armavir	5 683.8	4 719.2	4 629.7	4 532.5	5 252.5
Գեղարքունիք Gegharkunik	3 053.7	4 121.9	7 785.9	4 569.5	4 259.6
Լոռի Lori	14 430.2	7 649.8	5 020.8	3 791.8	3 542.3
Կոտայք Kotayk	5 529.7	6 862.0	11 422.8	14 590.5	15 192.1
Շիրակ Shirak	9 797.7	4 649.9	5 982.6	7 044.7	8 154.7
Սյունիք Syunik	17 001.7	24 276.8	17 448.5	15 572.1	17 276.1
Վայոց ձոր Vayots Dzor	3 603.6	4 200.4	4 923.0	4 827.2	4 803.7
Տավուշ Tavush	213.2	111.5	269.8	240.7	235.2
Ընդամենը ՀՀ Total RA	201 532.4	180 999.7	203 294.9	224 543.9	237 468.9

գ) օդային ավազան արտանետված վնասակար նյութերի համար
c) for hazardous substances emitted into air basin

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	26 705.6	35 032.5	39 303.1	44 036.4	47 524.1
Արագածոտն Aragatsotn	917.5	895.0	919.1	1 120.4	1 397.6
Արարատ Ararat	6 851.9	5 788.2	5 051.4	5 941.8	8 539.2
Արմավիր Armavir	426.9	377.8	397.6	355.2	399.6
Գեղարքունիք Gegharkunik	1 120.2	1 313.7	4 750.1	1 402.7	1 271.3
Լոռի Lori	174 559.7	318 016.0	348 723.1	4 015.4	4 476.4
Կոտայք Kotayk	4 949.8	6 163.4	7 302.0	7 955.8	15 879.2
Շիրակ Shirak	955.8	1 104.1	2 289.0	2 337.3	2 768.5
Սյունիք Syunik	898.6	5 577.5	7 143.3	10 096.1	11 425.2
Վայոց ձոր Vayots Dzor	241.7	381.6	476.2	546.1	590.9
Տավուշ Tavush	853.1	1 006.5	1 046.6	2 294.9	1 089.8
Ընդամենը ՀՀ Total RA	218 480.8	375 656.3	417 401.5	80 102.1	95 361.8

դ) թափոնակուտակիչներում տեղադրված թափոնների համար
d) for waste disposed in landfills

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	45 730.8	37 083.0	46 278.9	54 068.2	48 829.8
Արագածոտն Aragatsotn	1 690.1	1 704.8	2 461.8	2 864.8	2 294.1
Արարատ Ararat	4 066.2	4 266.6	4 739.0	5 660.9	5 245.8
Արմավիր Armavir	5 043.5	5 447.1	5 683.2	6 824.2	9 040.3
Գեղարքունիք Gegharkunik	3 106.5	3 713.5	5 790.8	5 609.9	6 693.4
Լոռի Lori	5 297.4	3 502.3	4 577.8	6 080.3	5 881.4
Կոտայք Kotayk	9 498.2	4 178.4	4 337.6	5 425.0	6 693.9
Շիրակ Shirak	2 080.8	2 560.5	4 815.6	6 729.1	6 488.2
Սյունիք Syunik	4 748.0	6 527.1	18 613.6	24 898.3	6 561.8
Վայոց ձոր Vayots Dzor	803.9	1 544.7	1 267.7	1 673.0	2 074.2
Տավուշ Tavush	1 978.4	2 101.5	1 970.7	2 493.5	2 502.8
Ընդամենը ՀՀ Total RA	84 043.8	72 629.5	100 536.7	122 327.2	102 305.7

ե) շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների արտադրության և սպառման համար
e) for production and consumption of goods causing damage to the environment

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	455 350.1	391 621.0	635 325.1	623 606.8	579 349.3
Արագածոտն Aragatsotn	7 611.5	10 104.3	14 228.0	18 941.7	27 477.0
Արարատ Ararat	31 054.7	26 059.5	29 427.9	32 352.8	27 694.9
Արմավիր Armavir	10 325.8	10 007.1	13 969.3	11 207.6	13 329.0
Գեղարքունիք Gegharkunik	2 126.5	1 326.7	2 202.7	4 336.4	3 312.0
Լոռի Lori	0.0	1.5	627.0	1 545.2	1 752.3
Կոտայք Kotayk	12 510.5	3 132.0	10 378.9	14 277.2	16 410.6
Շիրակ Shirak	4 737.8	9 847.5	2 730.8	6 284.0	2 700.0
Սյունիք Syunik	1 020.6	499.6	3 090.1	10 172.5	17 440.2
Վայոց ձոր Vayots Dzor	14 159.7	5 433.0	9.7	12 260.5	6 640.5
Տավուշ Tavush	4.0	13.1	4.2	18.0	186.1
Ընդամենը ՀՀ Total RA	538 901.2	458 045.3	711 993.7	735 002.7	696 291.9

Բնօգտագործման վճարներն ըստ տեսակների, ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2016-2020թթ.

Payments for nature use by types, RA marzes and Yerevan city, 2016-2020

ա) ընդամենը

a) total

	2016	2017	2018	2019	2020
Երևան Yerevan city	123 563.1	129 614.1	160 501.3	370 740.3	412 299.0
Արագածոտն Aragatsotn	58 809.3	38 673.3	86 962.6	112 431.4	199 192.5
Արարատ Ararat	591 646.2	482 919.2	562 909.9	617 683.3	760 685.5
Արմավիր Armavir	92 877.1	75 095.4	112 857.1	133 901.1	141 736.3
Գեղարքունիք Gegharkunik	38 014.2	15 922.9	40 959.2	40 633.4	60 436.4
Լոռի Lori	49 002.5	25 074.0	10 689.7	70 716.4	41 488.7
Կոտայք Kotayk	152 633.7	126 658.7	176 254.7	248 824.6	274 594.7
Շիրակ Shirak	38 826.1	38 727.9	32 728.3	80 521.5	115 713.7
Սյունիք Syunik	58 207.8	69 763.0	56 904.5	82 442.6	89 817.3
Վայոց ձոր Vayots Dzor	157 050.8	15 154.0	191 910.8	235 382.3	253 697.0
Տավուշ Tavush	76 812.2	107 912.1	63 259.7	135 631.4	93 920.2
Ընդամենը ՀՀ Total RA	1 437 443.0	1 125 514.6	1 495 937.8	2 128 908.3	2 443 581.3

հազ. դրամ
thsd. drams

բ) ջրօգտագործման համար

b) for water use

	2016	2017	2018	2019	2020
Երևան Yerevan city	70 995.1	78 271.1	87 577.2	91 641.7	101 646.8
Արագածոտն Aragatsotn	6 366.8	5 830.5	2 106.1	8 136.8	3 028.4
Արարատ Ararat	274 012.0	206 840.2	244 283.0	280 742.9	349 729.7
Արմավիր Armavir	59 455.9	57 454.7	59 982.3	64 932.0	66 925.6
Գեղարքունիք Gegharkunik	1 792.0	1 693.5	3 912.9	4 679.4	3 622.1
Լոռի Lori	7 809.7	6 842.2	4 375.5	8 632.1	3 216.4
Կոտայք Kotayk	2 667.7	3 186.5	3 191.9	3 367.4	3 578.6
Շիրակ Shirak	3 045.2	693.5	1 500.2	4 125.3	4 513.4
Սյունիք Syunik	37 560.4	38 948.4	45 770.1	49 491.8	55 530.3

հազ. դրամ
thsd. drams

Շրջակա միջավայրը և բնական պաշարները ՀՀ-ում 2020թ.
Environment and natural resources in RA for 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Վայոց ձոր Vayots Dzor	648.4	825.8	751.4	735.8	806.4
Տավուշ Tavush	510.7	496.1	346.9	396.2	409.3
Ընդամենը ՀՀ Total RA	464 863.9	401 082.5	453 797.5	516 881.4	593 007.0

զ) ոչ մետաղական հանածոների մարված պաշարների, ստորերկրյա քաղցրահամ ու հանքային ջրերի և աղի արդյունահանված պաշարների համար

c) for exhausted reserves of non-metallic minerals, underground fresh and mineral waters and reserves of extracted salt

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	41 841.7	39 980.1	49 785.5	235 071.6	222 396.2
Արագածոտն Aragatsotn	42 442.5	32 788.1	84 856.5	104 294.6	196 164.1
Արարատ Ararat	288 139.2	276 079.0	316 362.4	335 212.4	407 253.3
Արմավիր Armavir	32 671.2	17 640.7	52 874.8	68 969.1	74 810.7
Գեղարքունիք Gegharkunik	22 895.5	7 673.6	35 471.1	35 734.3	45 580.4
Լոռի Lori	31 147.2	10 059.2	5 776.8	31 824.6	38 248.6
Վոտայք Kotayk	146 878.2	123 302.0	173 062.8	245 457.2	271 013.6
Շիրակ Shirak	35 524.9	37 948.2	30 825.0	76 170.9	108 030.8
Սյունիք Syunik	18 378.7	29 235.7	11 134.4	32 950.8	34 287.0
Վայոց ձոր Vayots Dzor	156 254.0	14 184.5	191 015.2	234 633.9	252 890.6
Տավուշ Tavush	65 780.8	100 070.8	25 052.4	129 384.3	88 004.4
Ընդամենը ՀՀ Total RA	881 953.9	688 961.9	976 216.9	1 529 703.7	1 738 679.7

դ) կենսապաշարների օգտագործման համար

d) for use of bioresources

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	10 726.3	11 362.9	23 138.6	44 027.0	88 256.0
Արագածոտն Aragatsotn	10 000.0	54.7	-	-	-
Արարատ Ararat	29 495.0	-	2 264.5	1 728.0	3 702.5
Արմավիր Armavir	750.0	-	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	13 326.7	6 555.8	1 575.2	219.7	11 233.9

*Շրջակա միջավայրը և բնական պաշարները ՀՀ-ում 2020թ.
Environment and natural resources in RA for 2020*

	2016	2017	2018	2019	2020
Լոռի Lori	10 045.6	8 172.6	537.4	30 259.7	23.7
Կոտայք Kotayk	3 087.8	170.2	-	-	2.5
Շիրակ Shirak	256.0	86.2	403.1	225.3	3 169.5
Սյունիք Syunik	2 268.7	1 578.9	-	-	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	148.4	143.7	144.2	12.6	-
Տավուշ Tavush	10 520.7	7 345.2	37 860.4	5 850.9	5 506.5
Ընդամենը ՀՀ Total RA	90 625.2	35 470.2	65 923.4	82 323.2	111 894.6